

Greze-sur-Loing

Ystad Allehanda 2001

Det lilla livet i den lilla franska byn Greze-sur-Loing, sju mil söder om Paris.

Mitt fönster vetter mot Place de la Republique, ett torg som inte är större än en bredare gata.

Bageri, affär, bykrog, post, pharmacia och inte mycket mer. Bageriet öppnar först, krogen straxt efter. I sin storblommiga klänning knäböjer bageridamen vid de parkerade bilarna i jakt på katten som lyckats smita ut. Pojkar på skateboard och flickor på rollerblades.

En ung man firar sin födelsedag, full och galen och skjuter med gevär. Polisen springer hit och dit, in på krogen och ut igen, vittnen som väntar och handlovar på skurken.

Det stora livet ute i världen; Pip pip. Jag får sms-meddelande om attacken mot World Trade Center och Pentagon. På en sekund förändrats allt. Och samtidigt ingenting. Jag känner mej oskyddad men också märkligt trygg, för vad kan egentligen hända här?

Människor handlar mat, tar sig till och från arbetet, hämtar sina barn på dagis. Vardagens yta avslöjar ingenting om katastrofen i NY och W. Här finns inga löpsedlar och bageritanten fortsätter att jaga sin katt som smiter ut med kunderna.

I flera dagar har jag svårt för att släppa tankarna på det som hänt, som händer och som kan tänkas komma att hända. I fransk TV dubbas allt till franska och jag förstår inte. Längtar efter svenska vänner och svenska nyheter, att kunna utbyta tankar och bearbeta oron med mina närmaste på mitt eget språk.

Språklösheten blir en hinna mellan mej och verkligheten, som om jag inte har kontakt med den yttre världen. Utanförskap. Är det så här flyktingar känner det när de kommit till främmande land och inte har sitt språk?

Jag ringer dyra telefonsamtal och är ohyggligt tacksam för dem som tänker på mej och rapporterar via sms. Pip pip. Meddelande mottaget. Jag kastar mej över mobilen och pendlar mellan tillförsikt och ångest.

Inre bilder från andra världskrigets fasor, som om det var mina egna minnen, blandas med det lugna livet i Greze. Ska jag åka hem, eller ska jag inte? Tänk om det blir krig och jag inte kan komma hem på flera år, eller aldrig mer? Hur ska jag veta vad som är det rätta?

Det enda man kan veta med säkerhet, är att man ingenting kan veta. Vi väntar. Alla väntar. På att något ska hända, ett tecken. Allra mest väntar vi på att ingenting ska hända. Det uppstår ett tomrum, ett slags mentalt ingenmansland.

Känslan här påminner om när jag var med mina föräldrar i Berlin 1961, den natten då muren kom. Jag var sju år och vi satt på balkongen och åt frukost, brütchen som jag älskade.

Radion stod på inne i rummets halvmörker där värdinnan rörde sig med sin tysta oro. Vi befann oss på östra sidan och hennes son befann sig i den del som blev västra Berlin. Ingen visste vad delningen skulle komma att innebära och vi åkte hem samma dag. Från tågfönstret såg vi militärer veckla ut taggtråd.

Mitt minne är en kort scen på en balkong i Berlin och en stillbild från ett tågfönster. Jag var för ung för att förstå vad som hände men genom de vuxnas kroppsrörelser kände jag allvaret. Fyrtio år senare sitter jag som en ornitolog i ett fönster i Greze och studerar vardagslivets små gester. Förundrad över att livet går vidare, som om ingenting har hänt.

Den gamla krokiga damen slår efter krogkatten med sin spatserkäpp. De franska männen fortsätter att strö sitt uppskattande glitter över kvinnorna. Hunden lägger lojt sitt huvud på tassarna, i solen mitt på gatan. Den ene bilföraren efter de andre lockar snällt, eller viftar ilsket, men hunden flyttar sig inte.

Livet går vidare. Det måste gå vidare. Och man kan inte tillåta sig att ens tänka tanken på att det värsta kan hända.

Vi svenskar som är här just nu blir extra lyhörda för oväntade ljud. När det plötsligt hörs ett gapade i en megafon far en pirrande rädsla genom kroppen; vad är detta? Mobilisering? Evakuering? Är det krig?

Rösten kommer närmare och så hör jag att den är ackompanjerad av musik, jag öppnar fönstret och tittar ut - CIRQUE ZAVATTA! MECREDI SEPTEMBRE! Tre meter från mitt fönster passerar en cirkustruck med fem lejon, jag kan nästan sträcka ut handen och klia katterna bakom öronen.